

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 15. uri z
da. umom naslednjega dne ter stane
celoletno 180 K, polletno 90 K.
četletno 45 K, mesečno 15 K.
Inserati po dogovoru. Pri večkratni
objavi popust.

Naro. se pri upravi "TABORA".
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREJENOSTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje.
Telefon intern. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. BHS poštnoštevilni
oznaka št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vrnejo.

Leto: I.

Maribor, nedelja 12. decembra 1920

Številka: 89.

Vprašanje korekture naše severne meje.

Razdor v klerikalni stranki. — Zmede v Pragi. — Dezertacija italijanskih vojnih ladij.

K sestanku konstituante.

Maribor, 11. decembra.

Jutri se torej sestane prvič naša prva ustavodajna skupščina, da položi temelje naši državi. Težko smo čakali na ta dan in sedaj, ko je prišel, ga nismo veselili. Mi, ki nam je bila ta država, kateri smo darovali vse naše mladostne sanje, vse na svetu, smo pričakovali vse drugačno ustavodajno skupščino. Zeleni smo si v njej videli moške in stranke, ki bodo razumeli dolžnost in odgovornost svojega velikega poslanja; ki bodo pojmiili vzvišeno svetost državnih in narodnoedinstvenih interesov nad nizkimi egoističnimi in strankarskimi instinkti. Mesto tega pa se sestane jutri v našem kraljevskem Beogradu tropa razdivjanih strankarjev in koristolovcev podobnim roparjem, ki se snidejo, da si razdele svoj plen.

Volitve so vrgle na površje celo vrsto najbolj egoističnih elementov, onih, ki poznajo samo sebe, a narod in država sta jim vredna le toliko, kolikor jim lahko doneseta koristi. Poleg teh pa je vstala tudi še vrsta drugih, ki so že a priori sovražniki te naše države in tega našega komaj ujedinjenega naroda. Veliko jih je, toda vendar ne toliko, da bi se ne dali majorizirati po onih, ki čutijo kljub vsemu vendarle še nekaj dolžnosti in odgovornosti napram narodu in državi. Poleg tega pa imajo ti tudi to ugodnost, da so njihovi nasprotniki: egoisti in sovražniki naroda in države razcepljeni in to tako, da skoro ni mogoče, da bi se našli v skupni napadalni vrsti, ker se njihovi interesi nevsmerljivo križajo. Nasprotno pa se njihovi interesi vsaj v glavni točki naloge ustavodajne skupščine dokaj krijejo.

Radivoj Rehar:

Prvo spoznanje.

Nikjer na svetu ni tako čudovitih žensk, kakor so tam doli v tisti naši blagoslovljeni dolini vipavski. Rdeča lica, žive oči, kodraste lase, bele predpasnike in pisane rute imajo in ko delajo na polju se zde med bogatimi njivami in visoko travo kakor veliki in lepi cvetovi, da bi človek najraje postal metulj, razpel luskinasta krila, sedel nanje ter jim izpil sladki opojni med. Toda tudi bolj porednih in navihanih deklet ni nikjer na svetu, kakor so vipavska. Jaz sem jih spoznal že zgodaj: komaj da sem napravil prve korake brez materine pomoči, že sem bil med njimi, ves in cel, kolikor me je bilo v kratkih hlačah z razporo, skozi katero je gledala sramežljivo v svet moja platinena srajca.

Naša hiša je stala na samem, proč od vasi; za njo so bili globoki in tihi logi, v katerih so nemoteno kraljevali slavi in ščinkovci, po zimi pa za izpremembo vrane in vrabci; pred njo vinogradi, polni zlatega grozdja, za njimi travniki in pašniki, polni cvetja, kakor vzgojne preproge. Po teh naših logih, vinogradih, travnikih, pašnikih in njivah pa so delale dnarice, dekleta iz naše

Kljub temu pa se, dasiravno so imeli za to štirinajset dni časa, niso zedinili, niso formirali fronte ob kateri bi se brezupno razbil naval škodljivcev. Zakaj ne? Kdo je kriv? Demokrati ne! Dasiravno so najmočnejša stranka v državi, vendar niso čutili kot ponižanje stopiti k šibkejšim ter jih povabiti na skupno delo. Če se ti povabljeni niso odzvali, zadene vsa krivda za posledice nje same. Ko smo zaznali za izid volitev smo pač pričakovali, da bodo vsaj radikalci dovolj pametni ter se združili z demokrati in ostalimi strankami, ki jim je pri srcu država in edinstvo, toda tega niso storili. Situacija je radi tega istotako nejasna, kakor je bila prvi dan po volitvah.

Jutri se sestane ustavodajna skupščina, dosedanja vlada bo morala podati ostavko, treba bo formirati novo. Kdo jo bo formiral in iz česa jo bo formiral? To je vprašanje, ki bi moralo biti že najmanj teden dni rešeno, pa še danes nihče ne ve nanj odgovora. Ko se jutri sestanejo naše stranke v Beogradu bodo podobne navzkriž zvezanim konjem, ki vleče vsak na svojo stran. Nekaj dni bodo tako vlekli, potem, ko se bodo tega naveličali ter uvideli, da tako ne more iti, se bodo pričeli komaj pogajati. In ta pogajanja bodo prava kupčija z državnimi interesi po vzorcu: „Kaj mi daš, o domovina, da te ne zatajim in ne prodam?“ Radič bo zahteval od nje svojo samostojno kmetsko republiko, komunisti delavsko diktaturo, klerikalci eksploatacijo Slovenije, radikalci eksploatacijo Srbije in igerenco cele države itd. itd.

In to naj bo ustavodajna skupščina one naše države, kateri smo žrtvovali vse naše mladostne sanje? Razjokali bi se in ko bi bila izmita bol bi prijeli

vasi, rdečelična, živooka in kodrolasa vipavska dekleta, katera sem ljubil z vsem nedolžnim srcem. Posebno sem se veselil poletja, ko je porastel po vinogradih plevel in ga je bilo treba poružati. Dekleta so sedela v senci pod trtami ter ruvale bilko za bilko, dan za dnem, tedna za tednom, da je na spodnjem koncu že zdavnaj porastel drugi, predno so pripele na zgornjega. Tedaj sem se na skrivaj ukradel od doma, kajti očito se nisem smel, ker mi je bila to mati prepovedala, pohitel k njim ter sedel mednje.

Skrivna sila me je vlekla k njim; čeprav sem bil še tako majhen, da nisem vedel niti zakaj so me oblekli v hlače in ne v krilo, kakor dekleta, sem vendar vedel, da se skriva v njih velika in silna tajna, katero bi bil rad razkril in doumel. Slutil sem, čeprav nerazločno in nezavestno, da so velike skrivnosti, vsaj tako velike in nedoumljive, kakor trioglato božje oko, ki je tako srepo gledalo s pročelja domače vaške cerkve, da sem ga opazoval vedno z nekim nepojmljivim strahom, kadarkoli sem šel k maši. Najbolj pa sem bil radoveden na njihove skrivnostne pogovore, ki so jih imele vedno, ko so bile same.

Nekoč se je zgodilo, da sem se jim približal čisto neopažen, legel za kuno

bič ter razgnali vso to pisano bando kupčevalcev na vse štiri vetrove. Ko so pred štirinajstimi dnevi prilizljivi agitatorji obljubljali zapeljanim volilcem zlate gradone in pečena piščeta, tedaj ti volilci niso hoteli poslušati naših besed, rekli so, da so to strankarska vaba; jutri pa bodo spoznali, kako iskren in vzvišen je bil naš glas in žal jim bo, da ga niso poslušali, in vest jih bo pekla radi zločina, ki so ga storili na svojim najsvetejšim, nad svojo domovino.

Rešite dušo, da ohranite telo!

(K občnemu zboru ZJZ.)

Gospodje! Danes ali jutri se zberete na občnem zboru, da odločujete o dogledni usodi najvažnejše podružnice tu na obmejnem ozemlju. A ne samo usodo te podružnice, v Vaših rokah je tudi usoda „Zveze“ sploh, vsaj za dogledno bodočnost. Minil je volilni boj s svojimi strastmi. Ne obračamo se do Vas kot glasilo politične stranke, ampak govorimo z Vami kot tolmači narodnozavednega slovenskega življa. In govorimo z Vami kot bi to storil prijatelj napram prijatelju, ki se je na svojem potu ustavil ter zroč nazaj opazil, da je zašel v stran od prave poti, ki ga ima voditi do pravega cija.

Vidite tam v daljavi deset let nazaj stoji prelepi dan 4. majnika, izhodišče Vaše poti, prvi mejnik v Vaši zgodovini. Ta za mariborsko podružnico zgodovinski dan Vas je sprejela dvorana Narodnega doma pod svoje gostoljubno okrilje. 50 tovarišev Vas je bilo, od teh 28 članov ZJZ v Trstu, ki ste vpricho naših tedanjih narodnih bojevnikov v Mariboru: Dr. Fr. Rosina, Vekoslav Bahovca in Frana Pišeka, sklenili ustanovitev podružnice ZJZ za Maribor.

poritega plevela ter slišal vse njihove tajne besede. Toda čeprav sem jih slišal vse in tako razločno, da bi jih bil lahko vse ponovil, vendar nisem razumel niti ene same. Tako tuje in nerazumljive so bile moji nedolžni duši, kakor da bi bile kitajske in ne slovenske. In v tistem hipu se mi je zazdelo življenje tako strašno in groze polno, da sem obupal nad potjo, ki me je čakala, pokrtil obraz z drobnimi ročicami ter se tako mlo razjokal, kakor še nikoli.

Ko sem se razjokal in so se posušile solze, sem se globoko zamislil in ugibal zakaj da so ženske drugačne nego moški; zakaj so mene še tako majhnega oblekli v hlače, zakaj ne raje v krilo, da bi bil tudi jaz taka čudna in skrivnostna ženska. Moški? Kaj bo moški, ko je tako vsakdanja in navadna stvar, da me prav nič ni vleklo k njemu, ali ženska, ženska... Kaj je ženska?

Tedaj je bila nenadoma pogledala preko kupa Franca Kocinova, ves rdeč in poten je bil njen obraz in od njega je žehetelo, kakor čuden ogenj, da mi je postalo vroče in hladno obenem. Pogledala je in se zakrohotala na ves glas, da je odmevalo daleč do globokih logov.

„Kaj pa ti delaš tu?“ je rekla ter mi zažugala s prstom. „Prisluškuješ na-

Kumovala je temu krstu posestrina Zidani most po svojem predsedniku Vargazonu in tajniku Deržicu ter centrala takrat še v Trstu, zastopana po svojem predsedniku Hochmüllerju in podpredsedniku Skerjancu. In pripravili so Vam ta krst: Takratni revident Ivan Kejžar, nadsprevodnik Rebolj, strugar Ivan Cerivšek in vojni pisar Peter Amalietti. Skromen je bil ta Vaš krst, komaj 28 Vas je tvorilo temelj podružnice. Toda dobro seme je padlo na rodovitna tla; še fisti dan ste se pomnožili na 40 članov. In iz nič ste pričeli svoje veliko delo: 50 K darilo „Narodnega sveta za Stajersko“, 30 K darilo „Posojilnice“ in dr. Ljudevit Pivko je k temu pridelal v imenu neimenovanega še hranilno knjižico z 20 K torej ste pričeli svoje delo s 100 K imovine. A že drugo leto se je vključ tedanjim neugodnim razmeram podružnica povzpela do 128 članov s 4.238 K denarnega prometa.

In tako ste šli z lepimi uspehi dalje pod skrbnim vodstvom svojega prvega predsednika Kejžarja, dokler je tudi Vam zastavila poti napredka nesrečna vojna. Ali ravno konec vojne Vam je dal spričevalo, da ste izšli iz prave poti, da je tudi med vojno niste zgrešili. Z Vašo, skoro bi rekli, nadčloveško požrtvovalnostjo v najkočljivejšem trenutku, ko so Vaši nemški tovariši s svojim uporom pretili zadaviti porod novorejene Jugoslavije, ste doprinesli ne le nam, ampak celemu jugoslovenskemu svetu sijajen dokaz, da ste narodni železničarji tudi v dejanju, ne samo v besedi. Srca naša, zlasti nas Mariborčanov so bila vsa Vaša.

To je bil drugi veliki mejnik v zgodovini „Zveze“. Če se kot iskreni moške ozrete do tega mejnika, boste sami našli, da ste od tu dalje hodili

šim pogovorom. Ali ne veš, da za otroke niso take reči? Le čakaj, zatožim te materi.“

Ves bled in prestrašen sem se zari v plevel ter znova zajokal. Potem so prišle vse, kolikor jih je bilo, ter se vstopile okrog mene. Franca je pokleknila ter me prišla v naročje.

„Ne jokaj, osliček,“ je rekla ter me obrisala objokan obrazek. „Škoda bi bilo tvojih črnih oči, ki bodo nekoč marsikatero žensko zapeljale.“

Potem me je položila na tla. „Sedaj pa pojdi domov k materi in bodi pridren.“

Potolažen sem jo ubral proti domu in v glavi se mi je počelo svitati: prišlo je bilo prvo spoznanje, zakaj so na svetu ženske in moški in zazdelo se mi je, da sem že velik in razumen, da sem že mož, ki vse ve in vse razume. Doma sem stopil pred mater, široko in možato, ter ji z resnim in trdnim glasom povedal:

„Mati, jaz bom še marsikatero žensko zapeljal!“

Tedaj pa me je prišla mati za ovratnik, vzela debelo leskovo sibo ter me pretepla, kakor se nikoli poprej. Tako je bilo grenko in trdo odkupljeno moje prvo spoznanje.

Kot potnik, ki ga je objela megla novih razmer. Zavedali ste se, da hodite še vedno pravo pot, niste se pa zavedali, da Vas je proti Vaši volji čim dalje gostejša megla zapeljala — na napačno pot. In to se je zgodilo tedaj, ko ste svojo mater, centralo in še to hčerko v Mariboru poverili vodnikom, ki sta poleg vodstva strogo strokovne stanovske organizacije prevzela še vodstvo kot politična strankarja. Vi sami zatirajete v vsaki številki Vašega „Jugoslovenskega železničarja“, da je absolutno nevdržljivo spajati strokovno organizacijo s strankarsko politiko. In baš Vi, Mariborčani, ste prišli že letos zgodaj spomladi do sklepa, da je nevdržljivo in tudi človeško nemogoče združiti v eni osebi vodnika za stanovsko in obenem politično organizacijo. Vprašajte Vašega bivšega predsednika, g. Jarha, kake duševne boje je prebil, predno se je odločil se odreči ali vodstvu „Zveze“ ali vodstvu NSS; odločil se je za NSS. Ne samo ista, še vzvišenejša dolžnost bi bila od strani dvojne vodstva v eni osebi na glavnem viru pri centrali. Tu na odločilnem mestu ste se prepustili še nadalje nebržno vodstvu iste osebe, ki vodi dve med seboj si nezdružljivi armadi: strokovno in politično organizacijo. Zamislite si ta problem tako: stanovska organizacija („Zveza“) je en potnik, politična organizacija (NSS) je drugi potnik. Oba se nahajata na nevarni strani poti, toda enega vodi pot desno, drugega na levo. Kako je človeško izvedljivo, da bi ju mogel voditi enoinisti vodnik?

Na občnem zboru sestavite bilanco svojega dela tega leta. Našli boste pod „aktivni“ prirastek politične stranke neigurne valute; pod „pasivi“ pa zgubo sicer še ne duše, zato pa telesa „Zveze“. Kot vsikdar njeni iskreni prijatelji Vam kliče: Rešite dušo, da ohranite, da oživite zopet telo, da „Zveza“ prerajena zopet nadaljuje svojo strogo strokovno začrtano pot od drugega velikega mejnika dalje, da zbere le na tej in za to pot in cilj zopet vse, kar se je med tem porazgubilo med črno in rdečo internacionalo. Za ta veliki, edino pravi cilj Vam treba tu v Mariboru, a še bolj v Ljubljani spretnih vodnikov, ki se bodo z dušo in telesom posvetili edinole duši in telesu „Zveze“ kot strokovne organizacije.

Notranja in zunanja politika.

* Vprašanja sprejetja v zvezo narodov. Peta komisija je na podlagi dopolnilnih določb sklenila predlagati, da se Bolgarija sprejme v zvezo narodov. Francija se je glasovanja vzdrla. Komisija je dalje sklenila, da se danes še ne more izjaviti o sprejemu estonske in letiške države, Paragualie in Armenije, vendar pa se more izreči zveza narodov za njihovo pripustitev k tehničkim organizacijam. Sprejem Litvinske se bo obravnaval jutri.

* Japonci in zveza narodov. Pri sprejemu zastopnikov časopisja je dejal japonski odposlanec Hajaši: Zveza narodov bo mogla pričeti z reševanjem najvažnejših vprašanj šele tedaj, ko ji bodo pristopile Zedinjene države in Nemčija. Glede razoroženja je dejal japonski delegat, da se mora danes še mnogo držav, med njimi tudi Japonska, oboroževati, da se ohrani mir. Japonski je pripravljena, pomagati Kitajski pri njenem gospodarskem razvoju. Ako dobi Kitajska vlado, s katero se bo mo-

goče pogajati, se bo Japonska z njo pogajala tudi radi izpraznitve Kiaučaua.

* Prihodnja seja ministrskih predsednikov. Po neki vesti „Journala“ se bo prihodnja seja antantnih ministrskih predsednikov vršila po Božiču. Te konference se udeleži tudi Gjolitti.

* Okritje skritega orožja desničarjev v Nemčiji. Kakor poroča „Vorwärts“ iz Halla, se je našlo na ozemlju Treibischa pri Nauenburgu skrivališče orožja, katero se je takoj uničilo. Potom poizvedovanja se je ugotovilo, da je bilo to orožje last desničarjev.

* Amerika ne pošlje zastopnika k zborovanju zveze narodov. Kakor se poroča iz Washingtona, je vlada Zed. države odklonila povabilo zveze narodov, naj odpošlje v komisijo za splošno razorožitev svoje zastopnike.

* Turško-armenska mirovna pogodba. Iz Pariza se poroča: v noči od 2. na 3. decembra je bila podpisana mirovna pogodba med Kemalom pašo in Armenijo, in sicer v Aleksandropolu. To te pogodbi bo obsegala Armenija vse ozemlje pri Erivanu in okrog Goeklšškega jezera brez Karsa in Aleksandropola. Dalje bo morala Armenija izročiti Turkom vse orožje razen majhnega števila strojne in topov.

* Pogajanja med sinfajnovci in angleško vlado. Iz Londona se poroča: Višja irska duhovščina se je ponudila angleški vladi, da posreduje med sinfajnovci in vlado. Henderson je poročal o svojem irskem potovanju stranki. Izjavil je mnenje delegacije, da ne odobrava večji del ljudstva delovanja ekstremistov in da želi mir. V sinfajnovski stranki je došlo do razdora. Mnogo odličnih članov se je izjavilo, da nima O' Flanaganu pravice, zastopati irski narod. Premijerni minister do sedaj še ni odgovoril na predlog O' Flanaganu. Ako bi vlada pričela pogajanja, bi ta bazirala le na naslednjih točkah: Neodvisna irska republika se ne ustanovi in za umore se ne dovoli amnestija.

* Avstrijski zvezni kancler dr. Mayr je imel v četrtek pogovor s funkcijonarji Anglije, Francije, Italije in Združenih držav, v katerim jim je obrazložil težko finančno in prehranjevalno krizo Avstrije. Prehranjevalni minister dr. Grünberger je izjavil, da potrebuje za prihodnje mesece 60.000 ton ameriškega žita in financiranje tega nakupa. Finančni minister dr. Grimm je govoril o finančnem položaju. Dr. Mayr je izvajal resortnega ministra zaključek, da vlada ne more biti odgovorna za vodstvo poslov v sedanji težki krizi, ako ne dospe pravočasno od reparacijske komisije za Avstrijo določen kredit. Odposlanci so obljubili, da bodo sporočili sprotno zveznega kanceleja svojim vladam in da bodo povzpeli to akcijo.

* Lloyd Georges popusti v irskem vprašanju. Doznava se, da je Lloyd Georges pripravljen zelo popustiti, ako se bode ugotovilo, da so osebe, ki so se ponudile za posredovalce med Irsko in Anglijo, tudi res upravičene, pogajati se v imenu irskega naroda. — Generalni tajnik za Irsko je izjavil v spodnji zbornici, da toliko časa ne bo miru v deželi, dokler obstoja tamkaj republikaška armada. Orožje se mora oddati in kolovodje vtakniti pod ključ, potem se bo ljudstvo že naveličalo grozodejstev ter se bo pomirilo.

* Obravnava o vprašanju madžarskega kralja. Stranka madžarskega kraljstva je sprejela v četrtek soglasno resolucijo, da je obravnavanje kraljevega vprašanja v sedanjem dobi škodljivo in

nevarno deželnim interesom. Stranka je na stališču principa državne kontinuitete in je mnenja, da se zadeva kraljevega vprašanja ne sme rešiti prej, predno ni pojasnjeno stališče ustavno izvoljenega kralja napram narodu.

* Čehoslovaški dementi o izgredivih v Pragi. Iz Prage se poroča: Policija in žandarmerija je zasedla v večernih urah okolico Ljudskega doma ter jo izpraznila. Vinozemstvu razširjene vesti o streljanju pred Ljudskim domom se uradno dementirajo, ker so brez vsake podlage.

* Amerika zopet odklonila sodelovanje v zvezi narodov. Iz Washingtona se poroča, da je Amerika odklonila tudi drugo vabilo zveze narodov, odpustiti svoje delegate v komisijo za splošno razorožitev.

Dnevna kronika.

— Rojstni dan regenta Aleksandra. V petek dne 17. t. m. priredi Oficijski dom Mariborske garnizije v proslavo rojstnega dneva Njegovega Visečanstva prestolonaslednika Aleksandra v veliki dvorani Oficijskega doma za člane in od njih vpeljane goste plesni venček. K tej prireditvi se vabijo tudi vsi vpokojeni in rezervni oficirji ter vojaški uradniki s svojimi rodbinami. Ker pa je vstop k tej prireditvi samo proti pisnemu povabilu dovoljen, se vabijo vsi rezervni in vpokojeni oficirji ter vojaški uradniki, da si preskrbijo potrebna povabila najdalje do 15. t. m. pri kapetanu Kovačiču v Dravski vojašnici, I. nadstropje soba štev. 33.

— Mestni magistrat in snaga. Prejeli smo; Ko sem imel te dni slučajno opravka v neki hiši Ob brodu, sem na veliko začudenje opazil celo vrsto voznikov, ki so ob njej izlagali smeti in razne druge odpadke. Mislim, da so to privatniki, toda na prijazno vprašanje sem dobil surov odgovor, da so — mestni vozniki. Svoječasno se je taka nesnaga odigala daleč pod mestom in ne pred hišami nekaj tudi za izprehode tako lepe ceste, ki izgleda sedaj kot smetišče, ki razširja neznosen smrad in okužuje celo okolico. Olepševalno društvo je dalo svoječasno zasadi tudi nekaj dreves, sedaj pa so jih vozniki teh mestnih smeti že popolnoma uničili. Nedavno smo čitali poziv mestnega magistrata na snago, da se obratimo podgan, tu pa se jih sredi mesta celo nalašč krmi. In res jih je tu toliko, da se kar ob belem dnevu brez strahu sprehajajo okrog. Opozarjamo torej mestni magistrat, naj že enkrat odredi drugo mesto za odlaganje smet.

— NSS se pere in zatajuje svoje prijatelje klerikalce. V 296. številki „Jugoslavije“ trdi njeno mariborsko vodstvo, „da ni imela niti sestanka kakor taka, niti nje predsednik tov. Jarh kot oseba kak dogovor, še manj pa stanek s SLS“, ter nas hoče postaviti na laž. Seveda je te trditve kratkomalo iz trte izvila, naše s pričami potrjene besede pa lepo zamolčala. Mi smo takoj drugi dan po klerikalnem zaupnem zborovanju 27. novembra poročali, „da so bili med sklicanimi zastupniki SLS tudi glavni odborniki NSS“. In isto smo ponovili 5. decembra in nekajkrat med tem. Nismo pa rekli, da je imel g. Jarh kot oseba kak dogovor s Verstovškom. Dokazano dejstvo je in ostane, da so dobili odborniki NSS dostop do zaupnega zborovanja SLS in se ga tudi udeležili. Razumljivo je seveda, da vas jezi, da so to ob pravem času izvedli pošteni člani v NSS ter ji pokazali hrbet, ker jim mirzi to vaše ljubimkanje s klerikalci.

— Ali je Ljubljana res središče vseh lumparij? Tako vprašuje Ljubljanska „Jugoslavija“ in misli na neki „mariborski list“, ki trdi, da so prišli v Ljubljano na sled velikim, nepoštenim manipulacijam s tobakom, ki je bil namenjen za jugoslovanski Stajer in za Prekmurje oziroma prvotno za Koroško. Hvaležni smo „Jugoslaviji“, da je ravno tako radikalno naslovljenim vprašanjem opazovala vse tiste, ki se jih tiče ne res več ko „lumparija“, ki jo mora celo

naše obmejno ozemlje že od prevrata semkaj ravno radi Ljubljane in ravno radi krivične razdelitve tobaka prenašati. Naša hvaležnost pa bi bila še večja, če bi bila „Jugoslavija“ tudi kar naravnost povedala, da je bil tu „nek list“ naš „Tabor“. Sicer ima „Jugoslavija“ navado, da ponatiskuje iz naših listov gradivo brez navedbe vira, ampak ker v tem slučaju prizna vsaj „nek mariborski list“, preidemo raje k stvari sami. Stvar sama je pa taka, da se nam zdi čudno, če „Jugoslavija“ še danes ne ve, da je „Ljubljana središče vseh lumparij“. Če se je v Sloveniji zgodil kak večji škandal, je imel gotovo sedež ali vsaj svoj vir v Ljubljani. Ni bil „vojno-centralni“ škandal velik dovolj? Se ni v dneh prevrata nikjer tako ogabno kakor ravno v Ljubljani javno ropalo in v korist poedincev, v škodo splošnosti nakupičilo tujega blaga? Ni to ropanje okužilo maso k lahkoživnosti, kakor jo srečamo le še v jugoslovanskem Babilonu, v Zagrebu? Ne slovi ravno Ljubljana, da so še zdaj v teh resnih časih vse gostilne mesta skoro skozi celi dan prenapolnjene, česar niti v Zagrebu ne zasledimo v isti meri? Ni ravno ljubljansko sodišče preobloženo za najgrjimi verižniškimi aferami, ostudnimi goljufijami z najpotrebnejšim živežem? Ni cela Ljubljana skozi celo leto mirno gledala, kako so mladi poštarški goljufi napravljali krvave žulje naših rojakov v Ameriki? Da se ni preganjali uradnik maščeval nad tem javnim škandalom, še danes bi bila Ljubljana gledala to črno, to ogabno hudodelstvo, še danes bi poleg teh sleparjev popivali tudi sicer pošteni Ljubljančani. Ampak, da ne pozabimo na glavno: na tobak. Ne to notico, ne, celo debelo knjigo bi morali napisati o naravnost nezasišanih goljufijah, ki se pričenjajo na glavnem viru, v tobačni tovarni in končavajo že pri 14 letnih dečkih, ki celo tu po Mariboru verižijo z vrečami v Ljubljani nakupljenega tobaka. Ravno na dan, ko čestita „Jugoslavija“ nekako zakrjuje našo vest o korupciji tobaka svoj čas določenega za Koroško, ravno ta dan se je pred ljubljansko poroto zopet razvijala nesramna ljubljanska korupcija s tobakom, katerega tu na meji po cele mesece stradamo. Če bi že drugega ne bilo, že to, da Ljubljana naravnost plava v tobaku, a mi tu trpimo pomanjkanje že tretje leto, že to samo je korupcija velika dovolj, da bi bilo tozadevno prizadete Ljubljane lahko sram, če je to sploh še — mogoče.

— Hausordnung und Mietbefugnisse se blesti v veži vojaškega urada na Rotovškem trgu štev. 5. Kaj, ko bi se spravil ta okvir kam drugam?

Radi južnega vremena se trgajo celi plazovi snega raz streh. V Wildenrainerjevi ulici je tak plaz prekobalnih neki kmetici raz glave koš z jajci in maslom. Zbogom božične potice in gibanice.

— Pričetek porotnega zasedanja. V pondeljek se pričinja zadnje letošnje porotno zasedanje. Pričenja se z dvema slučajema hudodelstva tatvine. Eden od teh nam je deloma že znan: kako sta dva železničarja kradla in prodajala krave. V torek bi se imela vršiti tiskovna pravda proti odgovorn. uredniku „Murske Straže“. Najbrže pa pride do poravnave, če se to ni že med tem zgodilo. Tudi za sredo in četrtek so določene same tiskovne pravde proti odgovornim urednikom „Slov. Gospodarja“ in „Straže“. Tiskovnim pravdam predseduje v senatu sodn. svetn. Pichler, ki je specialist za vodstvo takih pravd, posebno kjer so slučajji tako komplicirani, kakor so navadno pri katoliških listih oziroma urednikih.

— Poštne službe. Razpisuje se služba poštarja pri poštnem uradu Kotlje (Koroško). Rok za natečaj 14 dni.

— Veliko število rezervnih častnikov je povišanih po ukazu, katerega je podpisal vojni minister dne 10. t. m.

— Odbor mladolinjbov izreka najtoplejšo zahvalo vsem, ki so dobrotno sprejeli znake na otroški dan, kakor tudi vsem gg. trgovcem za izdatno podporo v blagu. — Otroci so nabrali za znake 33 311 K 6 v. Izkaz o darovih in o blagu drugje.

— **Izlava!** Z ozirom na notico pod naslovom „Ljubezen je bila...“, ki je izšla v „Taboru“ z dne 11. decembra 1920 št. 88, izjavljamo na razna namigavanja, da se ta notica nikakor ne tiče naju, temveč ste po našem mnenju prizadeti le dve dami iz gledališkega zbora. Vsakogar, ki bi širil o naju kake neresnične vesti, bodeve pustile sodnijsko zasledovati.

Slavica Mezgečeva — Milica Vovkova.

— **Glasbena Matica, Maribor.** Opozorjamo ponovno, da priredi „Glasbena Matica“ dne 5. januarja 1921 v vseh prostorih pri Götzu velik ples, za katerega so že vse predpriprave v polnem teku. Ker je čisti dobiček namenjen za vzdrževanje glasbene šole, prosimo cenj. društva, naj se blagovolijo pri določevanju svojih prirediteljev na gornjo prirediteljev ozirati.

— **Na gostiji** Vistovšek-Valter je brat Tonček Pos nabral 200 K za Sokolski dom v Mariboru. Hvala! — Odhori.

— **Poverjeništvu za socialno skrb,** invalidski oddelek objavlja glede invalidov naslednje: „Ker se še vedno dogajajo slučajji, da še po dveh letih obstanja naše države dohajajo na pukovske okruženje komande od vojnih poškodovancev (invalidov) prošnje za novi nadpregled, je poverjeništvu za socialno skrb odredilo, da se vsi oni, ki so bili že v bivši Avstriji priznani invalidom in ki še niso bili pod našo upravo nadpregledani, osebno ali pismeno zglašijo pri pristojni pukovski okružni komandi radi vpoklica k novemu nadpregledu in sicer najkasneje do konca februarja 1921. Kdor se med tem časom ne zglašijo, se s tem odpove vsaki invalidski preskrbi, oziroma izgubi vsako pravico do nje. Izvzeti so le oni, ki se še-le po preteku tega roka vrnejo iz ujetništva, iz inozemstva itd. kar pa seveda morajo dokazati s tozadevnimi listinami.“

— **Konec prodajalne pomožne akcije.** Radi pomanjkanja gromotnih sredstev se je moralo zaoreti prodajalno pomožne akcije, ki je dosedaj oddajala živila revnejšim slojem po znižanih cenah. Vojne vdove in sirote, katerim se že dalje časa ni izplačevalo nikakih podpor, trpijo največjo bedo. Otroci revnejših slojev zahajajo v šolo lačni in in slabo oblečeni. Mnogim teh sirot se je do sedaj izdajalo v ljudski kuhinji brezplačno kosilo, ker jim njihove matere radi pomanjkanja niso mogle nuditi niti potrebnega kruha. Da pa se beda in siromaštvo teh sirot radi zatvoritve prodajalne pomožne akcije ne poveča, bo mestni magistrat še nadalje vzdrževal ljudsko kuhinjo, katera tvori tudi del pomožne akcije. Umevno je, da se bo v svrhu brezplačne prehrane v ljudski kuhinji prijavilo sedaj še večje število revežev. Mestni občini kljub visokim podporam, ki jih bo dajala v to svrhu, ne bo mogoče sami kriti vseh stroškov, ki bodo nastali radi brezplačnega oddajanja hrane. Mestni magistrat vsled tega prosi v imenu teh nedolžnih žrtev prebivalstva, da vsak, ki čuti bol siromaka, pristopiti na pomoč bodisi z denarnimi podporami ali s kakimi drugimi sredstvi, da se s tem ublaži in omili obupen položaj revnega sloja. V svrhu pobiranja prispevkov bo mestni magistrat določil enega svojih uradnikov, ki se bo z nabiralno polo zglasil pri vseh trgovcih in obrtnikih; zasebniki pa naj blagovolijo vposlati podpore mestni blagajni v Mariboru ali pa uredništvu mariborskih časopisov. Imena darovateljev se bodo objavila v časopisih.

— **Himen.** Tržaški trgovec Joško Matelič se je poročil z gospodično Mitico Pavšek iz znane narodne družine.

— **Proda se prav ceno** kip znamenitega habsburškega „heroja“ na okrognem sodišču v Mariboru. Soha je popolnoma nepoškodovana in iz najboljšega belega marmorja. Na ogled dne 10. med uradnimi urami v vestibulu omenjenega sodišča.

— **Mestna plinarna** obračunuje zadnji čas tako slabo, da smo dobili že nešteto pritožb, radi tega smo se obrnili na merodajno mesto ter izvedeli, da je tega kriv skandalozno slab prevoz. Trboveljski premogovnik pošilja plinarni najslabši material, ki sploh ni uporabljen. Pritožbe na premogovno vodstvo, kakor tudi na višjo instanco pa so ostale popolnoma brezuspešne ter izgleda, da se vrše tu mahinacije, ki najbrže niso popolnoma čiste. Zahtevamo torej od merodajne strani energičnih korakov, da se ta zadeva razčisti.

— **Džunglo** (knjigo) je izgubil na Korošcevi c. Sm. Fava: prosí, da se mu vrne Korošceva c. 84.

Kultura in umetnost.

— **Mam'zelle Nitouche.** Ponovitev te lahkokrile operete iz lanske sezone v našem Narodnem gledališču je torej splošno razočarala. Igra je bila skozi in skozi mrtva ter brez življenja. Nekateri igralci so svoje vloge natavnost bagatelizirali, najslabši pa je bil orkester s kapelnikom vred. Niti ena točka ni bila izvajana v tempu. Lanske uprizoritve te operete so bilo na vse drugačni višini. Izjemo je dela edino gđcn. Savinova kot Denisa, o ostalih niti nočem govoriti posebej, upamo, da je bilo vse to le slučajno nerazpoloženje. — a —

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V nedeljo 12. popoldne ob 15. uri: „Sen kresne noči“, ljudska predstava ob znižanih cenah. zvečer ob pol 20. uri „Mam'zelle Nitouche“, izven ab.

V ponedeljek 13. dec.: Zaprt.

V torek 14. decem.: „Caričine Amaconke“, ab. B—12.

V sredo 15.: „Pohujšanje v dolini Sentflorjanski“, ab. C—10.

V četrtek 16. dec.: Svečana predstava v čast rojstnega dne Njegovega Visočanstva regenta Aleksandra: Koncertne točke, živa slika in enodejanka „Kosovo“, izven abon.

V petek 17.: Zaprt.

V soboto 18.: „Heda Gabler“, ab. B—13.

Najnovejša poročila.

Vprašanj: severne meje.

Maribor, 11. dec. Kakor smo se informirali, vest nekaterih naših časopisov, po kateri je razmejitvena komisija sklenila revizijo svojih sklepov glede meje med Kokošnjakom in sv. Urbanom ni točna, ker se komisija s tem vprašanjem ni več bavila. Včeraj popoldne sta se povrnila francoski in japonski delegat komisije iz Pariza, nakar je bila popoldne skupna seja. Razpravljalo se je o že znani odločbi glede Mure kot meje. Vprašanja razvodnice od sv. Lovrenca do sv. Duha, ki je bilo predloženo poslanski konferenci v Parizu v odločitev, je bilo od iste izročeno posebnemu juridičnemu odseku v presojo. Na mejni črti med sv. Duhom in Ljubljano, kjer ni bilo skladnosti v stališču naše in avstrijske delegacije, je konferenca poslaničnikov razpravljala 9. t. m., vendar pa njeni sklepi še niso znani. Ker ima reka Mura več postranskih strug, je bilo danes med našo in avstrijsko delegacijo posvetovanje o glavnem toku reke zaradi točne odločitve mejne črte po reki. Sporazum v vseh podrobnostih še ni dosežen, upati pa je, da bo v prihodnji seji.

Razdor v klerikalni stranki.

Ljubljana, 11. decembra. Na četrtkovni seji načelstva SLS se je sklenilo nastopiti proti ustavnemu načrtu ter proti dr. Korošcu, ki ga je podpisal. Mesto Korošca bo stopil v osrednje dr. Gosar. Obenem je mogoče, da bo klerikalna stranka izstopila tako iz centralne, kakor tudi iz pokrajinske vlade, ako se ji ne posreči avtonomijo za Slovenijo.

Zmede v Pragi se nadaljujejo.

DKU Praga, 10. dec. Boji za Ljudski dom se nadaljujejo. Izšel je manifest socialistov, v katerem se pozivajo pristati, naj se ne pdeleže stavke in javnih demonstracij. Tudi železničari socialistične zveze odklanjajo sodelovanje s komunisti. „Rude Pravo“ prinaša poziv na delavstvo, v katerem se protestira radi brezobzirnih ukrepov vlade in se opozarja na kritičen položaj države. Mesto da bi vlada pomirila prebivalstvo, nastopa proti kompromisu med delavstvom. Delavstvo naj odzove na to s splošno stavko. V kladniški komunistični „Svobodi“ se poziva delavstvo, naj kot revanžo za Ljudski dom napade buržjske palače. Generalna stavka naj traja toliko časa, dokler ne dobe komunisti zopet Ljudski dom. Delavstvo naj se oboroži. V Kladnem se je ustavilo v vseh rovi delo. Tudi nekomuniste se je k temu

prisililo. V obratih, v katerih delajo delavci drugih strank, se je prekinil elektr. tok.

DKU Praga, 10. decembra. V pretežni večini praških tovarn se je zaustavilo delo. Poroča se tudi o delni stavki ljubniške plinarne. Glavna pošta in brzojavni urad sta zasedena po orožništvu in nedostopna za občinstvo. Pri demonstracijah na Venceljevem trgu je poskusil del demonstrantov udreti v provizorično uredništvo socialističnega „Pravo Lidu“, vendar je pa to namero preprečila policija. Pri tem so demonstranti obmetavali policijo s kamenjem in opeko.

Dezertacija italjanskih ladij.

Bakar, 11. decembra. Poleg že omenjenih dveh torpedovk je dezertirala sedaj k D'Annunziju tudi še torpedovka „Espero“, ter se stavila v njegovo službo.

Rim, 11. decembra. Dezertacije vojnih ladij, ki vrše blokado Reke k D'Annunziju vzbujajo tu vsesplošno nezadovoljnost in nemir, ker bi to moglo pred svetom kompromitirati odporno silo Italije.

Pariz, 10. dec. Kakor se doznava, nameravata francoska in angleška vlada zahtevati od rimske vlade, da prepreči nadaljne dezertacije svojih vojnih ladij k D' Annunziju.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Zadružna banka

Centrala: SPLIT

Podružnice: MARIBOR, Zagreb, Novi Sad

Afilijacije:

Zadružna banka Reka, Zadružna štedionica Trst

Osnovn. glavica: K 50.000.000.—

□ □ □

Bankovni oddelek:

Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izplačila na vsa tu-zemska in inozemska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelek:

Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske proizvode.

Menjalnica:

Kupuje in prodaja tuje valute, deviza in čeke, ter vse vrste domačih in tujih efektov.

Vloge:

Sprejema denar na vložni žiro in tekoče račune ter jih obre-stuje pod najboljšimi pogoji.

□ □ □

Podružnica Maribor

Gosposka ulica 20 (Pičhanova hiša)

prične s poslovanjem

743

1. decembra 1920.

Zlatorog

ZLATOROG MILO

da najlepše perilo!

Prva Mariborska tovarna mila, prej C. Bros, Maribor.

Zlatorog

583

JUGOSLOVENSKA MATICA

priporoča

krojača Konrada Mihelič

rodod iz Sv. Barbare pri Mariboru. Bil je najboljši krojač v Pulju, postal nedavno žrtve italijanske druhali, ki mu je požgala hišo z vso opravo in živi sedaj kot begunec v Mariboru, Volkmarjeva ulica št. 1, Švabova hiša. Prosi pomoči s krojaškim delom. Izvršuje vsa dela točno, solidno in po najnižjih cenah. 874

Mala oznanila.

Prodajalica, ena za oddetek za konfekcijo in ena za oddetek za čevlje s strokovno prakso, da zamore samostojno voditi, se z dobrimi pogoji takoj sprejme v veletrgovini R. Stermečki v Celju. 871 2-1

Lepa spalna soba in kompletna železna otroška posteljska se prodaja. Splavarska ulica 5. 878 2-1

Kočnik, nov, pripraven za kočnaja, se prav po ceni prodaja. Turin, kolodvor St. Ili. 875

Proda se: 3 zimske plaščke za otroke od 5 do 10 let, otroški čevlji, 1 nov žametast plavi damski klobuk. Prešernova ulica št. 24-I, vrata št. 3. 876

Proda se: Dve posteljni in dve žametovi pregrinjali, več kosov možkega in ženskega sukna in en dalnograd. Koroščeva cesta št. 8, II. nadst., vrata 7. 870 2-2

Gospodinja, knjigovodkinja večja vseh pisarniških del, govori slovensko, hrvaško, nemško, italijansko išče primerne službe. Ponudbe na uravo »Primorka«. 853

Božična darila!

Okraski, sveče za božična drevesa, lamete, čarobne sveče, villine lasi, brilantne niti itd. Koledariji, pralike, albumi. Razglednice: božične, novoletne, umetniške, mariborske. Mape, kasete, pisemski papir. Svi- leni papir v vseh barvah. Notni papir. Stročnice, cigaretni papirčki. Pečatni voski. Noteti, trgovinske knjige. Crnilniki, pivniki.

Bogata zaloga nairaznovrstnejših šolskih in pisarniških potrebščin. 879

Ivanka Weixlova, Maribor
Gospodarska ulica 17.

Jos. Martinc

Maribor 625

Galanterijska veletrgovina

Stavbeno in umetno
ključavničarstvo

Ferdo Babič

Maribor, Splavarska ul. 3

Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela. Postrežba točna! 769 Cene solidne! 10-5

P. n. občinstvu naznanjam, da sem otvoril na Aleksandrovi cesti 30

brivnico

ter se slavnemu občinstvu najopoleje priporočam.

Jernej Pirc

773 koroški begunec.

Razglas.

Po naredbi zdravstvenega odseka za Slovenijo in Istro v Ljubljani z Ljubljani z dne 4. decembra 1920, št. 9393/20 B, se javno razpiše za čas od 1. januarja 1921 do 31. decembra 1921 dobava

1. moke,
2. kruha,
3. špecerijskega in kolonijalnega blaga,
4. mesa in
5. mleka

za splošno javno bolnico v Mariboru.

Pravilno kolekovane ponudbe je predložiti podpisanim upravitelstvu v zaprtem ovitku do 17. decembra t. l., na katerem je zunaj označiti ime in naslov ponudnika in ponujene dobave. Na predložene ponudbe po 17. decembra t. l. se ne bo oziralo.

Ponudniki se morajo zavezati, da bodo za čas oddaje točno in redno dobavljali označene potrebščine v prvovrstni kakovosti in po ponudbeni ceni; kjer se ponudba glasi na dnevne, tržne in po pristojni politični oblasti določene cene, je navesti popust od računskega zneska. Vsak ponudnik se pa mora podvreči vsem predpisom finančnega ministrstva glede pristojbin, kolektivov in davščin. Dobavitelj jamči z svojim premoženjem za točno, redno in ustrezajočo dobavo ponujenega blaga ter je dolžan povrniti zavodu vso škodo, ki bi nastala morda vsled nezadostne, netočne in neustrezajoče dobave.

V Mariboru, dne 10. decembra 1920.

Upraviteljstvo splošne javne bolnice.

877

Motorje za istosmerni tok
(Gleichstrom)

14 HP, 3 HP, 1 HP z nanuščaji (Anlass),
ter motor na plin proda

Mariborska tiskarna d. d.

Turčičeva ulica 4.

Prva slovenska brivnica se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo se jamči. Fran Novak, brivski mojster, Aleksandrova cesta št. 22 (prej G. Gredlič). 243

Pristopajte

Jugoslov. Matici!

Atelje Makart

Po daljši bolezni
zopet zdrava, na-
znanjam mojim
cenjenim naročni-
kom, da bom vse
naročene slike zo-
pet sama izdelo-
vala :o:

OLGA BIESIK

lastnica ateljeja MAKART

3-2

852

Prodaja se

gostilna Kadrnka v Studencih
pri Mariboru s inventarjem in
mesnico. Vprašati pri posestniku
v Studencih št. 45. 866 2-2

STANJKO JOŠIP

kolarski mojster 784 5-3

Jugoslovanski trg št. 3

Najfinije in najcenejše

obleke za gospode

se kupijo gotove in po meri 856 7-3

Aleksandrova cesta 28

Franc Zverlin, krojaški mojster.

Vdeležil bi se

Kot sodelujoči družabnik kake poštene trgovine,
obrti ali industrije s 100.000 do 200.000 kronami
ob popolni varnosti kapitala. Prijazne podrobne
ponudbe na naslov: »Poštni predal 23, Maribor.«

873 3-2

Podpirajte domačo obrt!!

Stavbeno in umetno ključavničarstvo

Franjo Kumerc

MARIBOR Pod mostom MARIBOR

Prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
kakor tudi popravo vseh poljedelskih strojev, mla-
tilnic itd. 705

Postrežba točna! Cene solidne!

Podpirajte domačo obrt!!

Pohištvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46-53

Peter Hochegger in drugovi

priporočajo

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz meh-
kega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.